

Bäva männe konkurrenterna! Tre veckor efter sådd avvek ett led genom att vara väl tilltrampat runt rutan. Det är Gunnar Henningsson och hans arme "100 år i södra Sverige" som har koll från start. Precis som han gjorde på egen hand 2016 och han vann den gången.

Jämför Henke Claesons ruta med 38 frön av sorten PT 275, gödslad med 654 kg NPK 11-5-18 vid sådd och tillväxtreglerad med 0,35 l Caryx fem veckor efter sådd...

...med Corteva Agri med samma sort, 40 frön, gödslad med 350 kg NPK 17-5-10 (YM raps), men som inte har tillväxtreglerats.

Den tyska förädlaren NPZ är ensam om att inte tillföra någon växtnäring alls i samband med sådd. Den 16 oktober hade man små plantor med bra färg. Sedan dess har tillväxten varit svag och man kommer att möta vintern med de klenaste plantorna.

Rapsmästaren 2020

- » Odling av höstraps med fria åtgärder (max 12 st).
- » Skörden kommer att delas upp i 2 tidpunkter.
- » Vinnare: Den som tar den högsta råfettsskörden.
- » Utom tävlingen kommer en nettojämförelse att göras.
- » Genomförs som parcellförsök med 4 upprepningar
- » 40 deltagare/lag deltar.
- » Arrangör: Södra Sveriges Frö & Oljeväxtodlare.
- » Tävlingsledning: Albin Gunnarson. Domare: Anneli Kihlstrand, båda SFO.
- » Genomförs på Egonsborgs Gård utanför Trelleborg
- » Jordart: Måttligt mullhaltigt lättlera (15 % ler), med pH cirka 8 och relativt lågt innehåll av P och K.

Nya Rapsmästaren startar sansat

Tävlingen Rapsmästaren 2020 har startat behärskat jämfört med upplagan 2016, som startade med inslag av extrema strategier. Denna upplaga har ändå förutsättningar att bli lika spännande och intressant. Sortvalen bäddar för det.

TEXT & FOTO ANDERS FÄLLMAN

Rapsmästaren som genomfördes för fyra år sedan nära Helsingborg fick en dramatisk start med effekter av extrema gödslingar och tillväxtregleringar som sprängde startfältet i bitar redan på hösten. Vi minns bedrövade lag som gjorde sitt bästa för att reparera skadan. Södra Sveriges Frö och Oljeväxtodlare genomför nu en ny tävling hos Ebbe Persson på Egonsborg, nära Trelleborg. Upplägget med fria åtgärder och ingen hänsyn taget till kostnaderna. Alltså fritt fram för tuffa satsningar av typen vinna eller försvinna.

Rapsmästaren 2020 har ändå startat mera sansat. Alla vill nog vara kvar i matchen inför vintern denna gång. En annan faktor som dämpar intresset att tänja på gränserna är att tävlingsledningen redan innan start deklarerade

att man utom tävlingen kommer att räkna fram ett resultat baserat på ekonomiskt netto. Det finns lag i Rapsmästaren som prioriterar den lika högt. Det är som att göra två grenar samtidigt på en tävlingsbana. Både hoppa och springa.

SÄDDEN HAR GJORTS MED parcell-såmaskin den 21 augusti i en perfekt tillredd såbädd i ett plöje efter tidigt värkorn. Vald utsädesmängd varierar från 25 till 70 frön per kvadratmeter och i medel har man valt 40. Fyra lag av 40 satsar på sortblandningar för att sprida riskerna i odlingen.

Fyra upprepningar och bra försöksplats bör ge kvalitet på resultatet. Men med 20 valda sorter i tävlingen och stora frihetsgrader i val av åtgärder kommer det ändå att bli mycket svårt att dra säkra lärdomar ur resultatet. Ändå finns det relativt goda förutsättningar beroende på hur lagen med de mest valda sorterna kommer att agera eftersom fyra av sorterna odlas i renbestånd av tre deltagare eller fler. Sorten *Florian* odlas av sex lag, *Expansion* av fyra och *Exception* och *Dariot* av tre lag.

Tyvärr finns det en gräns för hur jämnt standardkonstruktioner av parcell-såmaskiner kan så ut låga utsädesmängder i hela rutan. Det kunde vi se i Rapsmästartävlingen 2016 och samma

tendens finns även i denna tävling. Ju lägre utsädesmängd, desto större är risken att beståndet blir för glest i delar av rutan.

TVÅ MÅNADER EFTER sådd kunde man också skönja effekter som kanske ger några deltagande lag ett poängövertag eller underläge. Om det kommer att påverka slutresultatet kan vi inte veta, men de finns på en obs-lista tills vidare.

Gödslingen från start präglas av att lagen har tagit hänsyn till fältets relativt låga fosfor- och kaliumtal och höga pH, över åtta. Ett så högt pH tenderar att ge sämre tillgänglighet för flera näringsämnen, bland annat fosfor och mangan. Alla utom de två deltagarna från Tyskland och laget från Polen har startat med tillförsel av N, P och K, många med relativt stor giva av fosfor och kalium.

Kanske kan fältets höga pH också leda till relativt stora utslag av tillförsel av mikronäring. Flera lag har startat med NPK 11-5-18 mikro och den produkten har kanske gett det där lilla extra i starten. Den reflektionen gör man vid NoroTec Canola Boys ruta i upprepning ett, som utmärker sig i positiv bemärkelse i sin omgivning.

Det ger spänning i tävlingens start att de utländska lagen genomför en

annan strategi för gödslingen på hösten. Nordtyske lantbrukaren Frank Jessen siktar högre än sin placering i mitten av resultatlistan i tävlingen 2016.

Nu startar Frank med MAP och elementärsavel. Utöver det är han först ut med *Folikur Expert* drygt en månad efter sådd. Lantbrukare i Tyskland har lång och gedigen erfarenhet av tillväxtreglering av raps. För övrigt har flera deltagare avstått från tillväxtreglering i höst eftersom odlingsläget är gynnsamt.

DET ENGELSKA INSTITUTET NIAB hade relativt bleka plantor två månader efter sådd. Gödslingen med 27 kg kväve som NPK 17-5-12 såg ut att vara otillräcklig för 70 grobara. Eftersom hela kväveinnehållet i produkten från Phosagro är i ammoniumform blir HIR Skåne Strategi ett intressant inslag i tävlingen eftersom man har startat med samma NPK-produkt, men med dubbelt så stor giva och 40 frön/m².

Tävlingsledningen dröjer med att offentliggöra gjorda åtgärder för att skydda deltagarnas grepp. Det är ett bra arbetssätt men det innebär att inga åtgärder efter september är officiella tio dagar in i november. I Rapsmästartävlingen 2016 gjordes de sista åtgärderna på höstsäsongen i mitten av december, vecka 51. **✎**

Tävlingsvärden Ebbe Persson vid sin ruta den 16 oktober. 35 frön av DK Exception och 600 kg NPK 11-5-18 har gett en bra start. Strategin bygger på egen erfarenhet och försöksresultat. Han avstår från tillväxtreglering. Klimatet är gynnsamt, men minus fem grader och tio sekundmeter i mars skulle ge stora påkänningar, konstaterar Ebbe Persson.